

Rek. 2/2024 om: De nordiska gränskommittéerna

Rekommendationen har följande lydelse

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

- att gränskommittéernas förslag "Framtidens Gränskommittéer 2.0" ska ligga till grund för Nordiska ministerrådets regionalsektors utformning av samarbetsprogram för perioden 2025–2030
- att redogöra för de skäl som Nordiska ministerrådet anser föreligga för att gränskommittéerna ska konkurrensutsättas

Meddelande från Nordiska ministerrådet

Nordiskt gränsregionalt samarbete är mycket viktigt för att kunna uppfylla de nordiska statsministrarnas vision om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030. Genom gränsöverskridande samverkan kan Nordiska Ministerrådet bidra till att utveckla de nordiska gränsregionerna, öka integrationen och minska de negativa effekter som kan uppstå för både privatpersoner och företag av att vara lokaliserade på olika sidor av en gräns.

Gränsregionalt samarbete är högt prioriterat av nordiska ministerrådet med ansvar för regional utveckling och planering och därför har ämbetsmannakommittén för regionalpolitik (ÅK-R) tagit fram ett specifikt delmål för detta i samarbetsprogrammet för regional utveckling och planering 2025–2030, där sektorn ska arbeta för att skapa goda ramvillkor för gränsregionalt samarbete och funktionella regioner under den kommande programperioden.

Samarbetsprogrammet för regional utveckling och planering 2025–2030 beskriver de överordnade mål och delmål för sektorns framtida arbete och suppleras med treåriga arbetsplaner för de konkreta insatser som ska genomföras. Samarbetsprogrammet omnämner inte specifika förvaltningsorgan eller insatser för något av målen eller delmålen. Det omhändertas i stället i arbetsplanerna. Därmed bedöms det inte som relevant att lägga förslaget "Framtidens Gränskommittéer 2.0" till grund för utformningen av regionalsektorns samarbetsprogram.

Nordiska ministerrådet tar dock samtliga inkomna externa inspel i beaktande vid utformande av både samarbetsprogram och kommande arbetsplan för 2025–2027.

Nordiska ministerrådet ser kontinuerligt över tilldelning av medel på alla områden, inte enbart i det gränsregionala samarbetet. Relevanta aktörer ska behandlas på ett likvärdigt sätt och vi bär ett ansvar att säkerställa att de nordiska ländernas skattepengar går dit där de skapar allra störst nordisk nytta.

ÄK-R har därför sett över om det finns behov för en finansieringsmodell med större transparens och öppenhet för det gränsregionala samarbetet. Syftet med processen är inte att utesluta aktörer som tidigare tilldelats medel under den nuvarande samarbetsprogramperioden 2021–2024, utan att säkra likvärdig behandling och skapa en mer tydlig och transparent beslutsprocess om det framtida gränsregionala samarbetet i Norden. Mot den bakgrunden har ÄK-R bedömt att den utlysning som publicerades på norden.org för gränsregionalt samarbete 2025–2027 den 3 maj 2024 är det bästa redskapet för att kunna säkerställa detta.

Nordiska ministerrådet anser därmed att rekommendationen är delvis uppfylld.